

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Teie 24.11.15 nr 2-3/15-00603/001

Meie 30.12.2015 nr 5-1/218-1

Vabariigi Valitsuse määruse „Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused“ eelnõu mittekooskõlastamine

Austatud minister,

Eesti Linnade Liit tänab võimaluse eest avaldada arvamust Vabariigi Valitsuse määruse „Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused“ eelnõu kohta. Tervitame Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi algatust teenuste korraldamise ja teabehalduse aluste reguleerimiseks eesmärgiga katta kõik kaasaegse asjaajamise aspektid ja toetada nii asutuste töö efektiivsuse kui ka avalike teenuste kvaliteedi kasvu tänapäevases keskkonnas.

1. Eesti Linnade Liit ei pea aga võimalikuks eelnõud kooskõlastada, sest eelnõu kehtestatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 27 lõike 3 ja arhiiviseaduse § 6 lõike 2 alusel. Eelnõu lõike 4 kohaselt kohaldatakse peatükis 4 sätestatud kõigile avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele, sh. kohaliku omavalitsuse üksustele.

Vabariigi Valitsuse seaduse § 27 lg 3 kohaselt on Vabariigi Valitsusel volitus anda määrusi valitsusasutuste ülesehituse, asjaajamise ja töö korraldamiseks, samuti teenistusliku järelevalve teostamiseks. Arhiiviseaduse § 6 lg 2 kohaselt võib Vabariigi Valitsus kehtestada määrusega avalikke ülesandeid täitvate asutuste ja isikute dokumendihalduse alused. Arhiiviseaduse § 6 lg 1 kohaselt avalikke ülesandeid täitev asutus või isik peab tagama avaliku ülesande täitmise käigus loodud või saadud dokumentide või arhivaalide säilimise ja kasutatavuse seadustega või nende alusel kehtestatud õigusaktidega sätestatud tähtaja jooksul või Rahvusarhiivile üleandmiseni.

Pidades silmas ülaltoodut, saab eelnõu kehtestada kõigile avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele (peale valitsusasutuste) üksnes dokumendihalduse alused. Selleks annab volituse arhiiviseaduse § 6 lg 2.

Eelnõu 4. peatükiga aga ei reguleerita mitte vaid dokumendihaldust vaid kogu teabehalduse korraldamist, mis ka eelnõu § 3 kohaselt on laiem mõiste kui dokumendihaldus, määratletuna lõike 4 kohaselt teabehalduse alategevusena.

Seega leiame, et eelnõu koostamisel ei ole järgitud volitusnormi ulatust, eesmärki ja sisu.

Ühtlasi juhime tähelepanu, et kuigi eelnõu § 1 lõikes 4 piiritletakse, et eelnõu peatükis 4 sätestatud kohaldatakse kõigile avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele, leiab peatükist 4 viiteid mitmele sättele, mis asuvad väljaspool peatükki 4. Sellest tulenevalt on kohaliku omavalitsusse üksuse vaatepunktist ebaselge, millised sätted neile kohalduvad ning millised mitte.

Arvestades eelnevat, teeme ettepaneku täpsustada eelnõus nõuded avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele. Ühtlasi toetame Eesti Maaomavalitsuste Liidu ettepanekut kaaluda selguse huvides eraldi määruse kehtestamist arhiiviseaduse § 6 lõike 2 alusel. Või eelnõu seletuskirja täiustamist ning selgitamist, kuidas olemasolevalt asjaajamiskorra alustelt uue määrusega kehtestatavatele alustele üle minna.

2. Eelnõuga sätestatavad nõuded loovad uue aluse kohaliku omavalituse üksuse töökorraldusele. Omavalitsusele saab aga põhiseadusest tulenevalt kohustusi kehtestada üksnes seaduse alusel ja seadusega ettenähtud ulatuses ning riiklik reguleerimine kujutab endast enesekorraldusõiguse riivet, mis peab olema õigustatav legitiimse eesmärgi ja selle saavutamiseks rakendatavate meetmete proportsionaalsusega. Eelnõust ega seletuskirjast aga kahjuks ei selgu, kuidas nimetatud küsimusi on analüüsitud eelnõu koostamise käigus. Kuna eelnõu ületab seadusega antud volituse ulatuse, on tegemist sekkumisega kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigusesse ilma seadusliku aluseta.

3. Eelnõu seletuskirjas puudub analüüs määruse rakendamisega kaasnevatest tegevustest ja sellega kaasnevatest kuludest kohalikele omavalitsustele. Juhime tähelepanu sellele, et kohalikule omavalitsusele pandud riiklike kohustustega seotud kulud tuleb põhiseaduse kohaselt katta riigieelarvest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jüri Võigemast
Eesti Linnade Liit
tegevdirektor